

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 3 k. 40 l.

HIRDÍTÉSEK:
6-hasábos petít sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási petít sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 867.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, július 13.

Mai számunk főbb közleményei:

- Tisza beszélt.
- Az új egyetemek felállítása.
- Jogszigorító mint betörővezér.
- Világossy József aradmegyei panamája.
- Egyetemet Aradnak.
- Párisban mulatnánk...
- Hogy halt meg Simay bácsi.
- A régi Tisza.
- A beledi családi dráma.
- Fesztesics Taszilló gróf életveszedelemében.
- A kormány a tisztviselőkért.
- Magyar protestánsok forrongása.
- Férjek öröme.

Hegyaljai szőlősgazdáink helyzete és az ezidei termés.

Arad, július 12.

Városunk és vidékének közgazdaságilag egyik legnagyobb tényezője hegyaljánknak, azon körülbelül 10,000 katasztrális hold hegyi szőlő területe, mely Máriaradnától előbb nyugatra vonul Kuvinig és innen félkörben északra fordulva az apateleki szőlőkkel végződik. Ezen szőlő terület nemcsak az egyes birtokosoknak nyújt megélhetési alapot, hanem e vidéken a köznépmegélhetési eszköze is, sőt jólétének egyedüli forrása. Láttuk, hogy midőn a filloxera tönkre tette hegyaljánkat, a köznépmegélhetési és minden irányban vissza fejlődött, holott a szőlők újraültetése óta ismét bő keresetforráshoz — munkához — jutván, hegyaljánk községei felvirá-

goztak és ma már egy a hegyaljai motorossal tett kirándulás alkalmával, Radnától csak Pankotáig is rendezett, szép és jólétet visszatükröző községeket lát a szemlélő.

Igen helyesen és céltudatosan gondolkodtak és cselekedtek azon férfiak, kik 1904-ben fölismerve hegyaljánk szőlőtermésének óriási fontosságát és megalapították az „Aradhegyaljai szőlősgazdák egyesületét”. Ezen egyesület hat évi multja már nevezetes eredményeket ért el, például, hogy a kisebbeket ne is említsük, utalunk az olasz borvám klausula megszüntetésére, melynek kivívásában az egyesület igen hathatósan vett részt egy memorandummal, mely annak idején a mérvadó köröknek értékes adatokat szolgáltatott álláspontjuk érvényre juttatása körül. De úgy látszik, hogy igazuk van azoknak, kik a magyar embert úgy jellemzik, hogy lelkesedése csak szalmaláng szokott lenni, mert az egyesület mult hóban összehívott választmányi ülésére csak három, mond három választmányi tag jelent meg, holott a legvitalisabb kérdések egész tömkelege volt a napirendre tűzve. Ilyen részvétlenséggel az egyesületben rejlő erő soha sem érvényesülhet és meggondolandó, hogy ne osztassék-e fel az egyesület?

Pedig éppen most van szőnyegen egy a hegyalján az egyesület által létesítendő bor-áruraktár kérdése, melylyel párhuzamosan halad egy

óriási borkiviteli részvénytársaság tervezete, mely országos mozgalomnak tekintendő és melyet négy millió korona alaptőkével és a földmívelési kormány segélyezésével terveznek aképpen, hogy a részvénytársaság kötelezi magát röktön, megalakulása után az ország fontosabb hegyi borvidékein borrhaktárakat telálistítani és pedig vidékenként 20—20 ezer hektoliterre és köteles a vállalat azonkívül, hogy a szőlőtermelőknek boruk értékének 50 %-át mérsékelt kamattal mellette előlegezi, az első évben egy millió és a továbbiakban fokozatosan még több hegyi bort a vám külföldre szállítani. Ezek oly fontos kérdések, hogy az egyesület tagjainak azokkal behatóan kell foglalkozniuk.

A jelenlegi nemtörődömség — és ez jellemző a magyar emberre — azon körülményre vezethető vissza, hogy Hegyaljánkon tavaszkor általában gyönyörű termés mutatkozott. Már pedig, amint valamely tényezője jólétünknek sikerültnek mutatkozik, akkor már elbizakodottságunkban nem törődünk a továbbiakkal. Csakhogy éppen a szőlőbirtokosnak kell mindig részen lennie, mert munkájának, költségeinek, fáradságának gyümölcsét még ezer és ezer ellenség ellen kell megvédenie.

Ha pedig sikerült megvédenie, akkor meg az értékesítés óriásilag nehéz kérdése lép előtérbe. Az előző földmívelési kormány abba a hibába

A gentri.

Havas, ólmoseső verdeste az ablakokat. Ránkay meg a felesége az ablaknál ültek és nézték az utcán ide oda futkosó embereket. Az olyanoknak, kiknek nincs más tennivalójuk, jó foglalkozás ez is!

A eseléd behozta a postát, letette az asztalra. A férfi a levelek után nyúlt, az asszony pedig az új képes-lapokat nézegette.

Csend lett: csak az eső verdeste az ablakokat csendes egyhangúsággal. Ránkayék belemerültek az olvasásba. Ránkay füst-felhőket gyűjtött maga köré, aztán megint szétzavarta a füst karikákat. Az asszony nőt a képeket, hol a férjét nézte, az ő erős, szép férjét...

Ránkay szólalt meg először, fátyolos volt a hangja:

— Vége, vége — ismételte — kitűzték az árverést. Most jött a végzés...

— Nem lehet segíteni? Talán adnak a bankok? — Kérdezte az asszony, hogy meggyógytassa a férjét, mert ő is tudta, hogy: nem...

— Nem! Most elmegyünk innen! Hisz nem lenne többé maradásunk! Ami kis butorunk van még, elviesszük Pestre: — az ilyen letört embereknek ott van a helyük!

— Nem várjuk be az árverést, ugye nem? kérdezte az asszony.

A férfi bólintott: Jól van!

— Ugy is sokat fognak csufolódni. De

megmutatom még nekik... A többit elhallgatta, tudja Isten: mit gondolt...

Havas, ólmos eső esett, ólmos eső...

Egy hét mulva Ránkay ott ácsorgott a miniszter előszobájában fázosan, felgyürt gallérral. November volt. A miniszter valamikor barátja volt, ismerőse; ott találkoztak a megyebálon... Akkor még ő vezette a négyesi, ő volt a bálkirály... Akkor... régen...

A szolgálja szólította:

— Ránkay Deszöl!

Bement. Bemutatta magát. Említette: a megyebálon találkozott, felhozta a régi barátságot. És azt hangoztatva, trafikot kért a felesége számára. Trafikot... A miniszter bólintott:

— Jól van, majd megnézzük...

Köszönt. — Egy-két hét mulva a szép, szőke Ránkayné barchet bluzban ott ült egy kis trafik pultja mellett és szivart árult az arra járóknak. Igen szivart árult és mosolygott hozzá...

Ránkay pedig állást keresett. Akár milyen, csak állás legyen. De nem igen volt árszedés, ahol meg volt, ott nem valami nagy bizalommal nézték a felgyürt galléru, borotvátlan Ránkayt. Félték az elszállott gentritől, nem tud az dolgozni... Végül valami gazdag lipótvárosi bankár, aki szerette magát „nemes” emberekkel körülvenni, fogadta fél istállójához trainernek. Ránkay jól ismerte a lovakat, hiszen máshoz sem értett mint a lovakhoz...

Mind a kettőjüknek volt már állása. Ránkayné minden reggel korán a trafikjába, a körutra, Ránkay Alagra (ott volt a verseny-istálló.) Csak este találkoztak...

Ránkayé trafikja kezdett bizonyos nevezetességre szert tenni. A miniszteri fogalmazók szinte nagyobb élvezettel szívták az ő rendes szivarjukat, a trabukot, ha Ránkayné, Ránkay Dezsőné rózsás kis kezei keresték ki a nagyskatulyából. Megérzik rajta az a kellemes jószagú illat! — mondegatták.

A mellett (természetesen!) jól ment a trafik. A miniszteri fogalmazók addig-addig beszélgettek, addig-addig dicsérték Ránkayné trabukóit, hogy az egész minisztérium onnan vásárolta az elfüstölendőket...

Ránkayék rakták, gyűjtötték a garasokat: garasból lesz forint... Gyűjtöttek, örülten gyűjtöttek. Miért? Kinek? Talán maguk se tudták, vagy talán igen?

A trafik mindig jobban jobban ment: már megvették a szonzedos boltot is, két trafikos lányt fogadtak. A kis trafikból — nagytrafik lett... Ránkay is hozott haza nagyobb pénzmagot, ha valami favoritjuk befutott. Esőként, mikor fáradtan, törődötten hazajöttek, összeszámolták a napi keresményt. Örömmel, kéjesen, mint az igazi harpagonok számolták, kivontak, összeadtak: mennyi kell még. Számoltak, kinlódtsk, verkedtek az étellel és egyszerűen mégis együtt volt a tízezer forint. Tízezer forint, ennyi kell, hogy visszavásárolják a régi kuriát, a falusi ősi kuriát...

domásul is kell hogy vegye a külföld, hogy Magyarországon a nemzetiségi kérdés csak a magyar államesszme oltalma alatt nyerhet megoldást. Kérdi, van e még olyan állam, amely annyi jogot adna a nemzetiségieknek, mint mi?
Mihályi Tivadar: Papiroson.

(A Balkán függetlensége.)

Tisza István: A Balkán kérdésre hivatkozva állítja, hogy a Balkán függetlensége biztosítja azt, hogy itt, a Duna völgyében egy önálló nagyhatalom keletkezett, amely saját maga gondoskodik teljes politikai érvényesüléséről.

Polónyi Géza: Miért nem megy a Balkánra? (Óriási zaj a jobboldalon.)

Tisza István: A képviselő urat szívesen átengedem a Balkánnak.

(Szigor az izgatókkal szemben.)

A nemzetiségiakkal azonban jószívűség mindig hiába volt. Megadtunk a nemzetiségi-eknek mindent, az Magyarország nemzeti érdekébe nem ütközik. Ez azonban az a határ, melyet átlépni nem szabad, ezen túl egy tapotat sem szabad engednünk. Eppen ezért mérlelhetetlen szigorral kell föllépni a nemzetiségi izgatókkal szemben, de adjunk meg mindenkinek mindent, ami az ország polgárait megilleti. Nem elnyomni kell a nemzetiségiakat, de nevétséges is az a vád, hogy mi elnyomói vagyunk a nemzetiségi-eknek.

A legszívesebben lép békés együttműködésre az ország bármely nyelvű a rétegével, nacionalista izgatókkal azonban nem; a kik terrorral, butitással szítják a gyűlölséget és veszedelembé ragadják a félrevezetett népet. Ezek ellenségei a magyar államnak, de ellenségei saját fajuknak is.

(A román intelligenciához.)

Most amikor a magyarság oly fényes győzelmet aratott a nemzetiségi-ek fölött, itt az alkalom, hogy az előzékenysé-geren terén egy bátor lépést tegyünk, de csak úgy, ha ez nem haszontalan áldozat. Különösen a román intelligenciához szól. A magyar és román nép békés együttműködésére van hivatva. Magyarország teljes rokonszenvvel van Románia iránt; dacára annak, hogy ott hitelt talál ellenünk minden rágalom. Reméli, hogy a román közvélemény meg fog változni. A magyar román-ság ne áskálódják ellenünk sem és ne rágalmazzanak a külföldön, hanem jó szolgálatot akarnak tenni Romániának, akkor legyünk hű, igaz polgárai az országnak. Állítja, hogy a mai nemzetiségi vezetők nem vezetői a népnek. Vegye a kormány kezébe a nemzetiségi-ek vezetését és összefogja a nép hivatott vezéréivel, ragadják ki a népet a veszedelemből, mely-be az izgatók ragadják. Szívesen látja a magyarság soraiban, a közélet terén a becsületes szándéku nemzetiségi-eket. Ebben a kérdésben meg kell szünni most minden pártpolitikai elfogultságnak. A román főpapságra és a kormányra vár a föladat, a nemzetiségi kérdést most megoldani, most, amikor a választás-eredménye kitűnő alkalmat nyújt erre. Felhívja mindazokat, kik a kérdés megoldásának munkájából részt kívánnak, hogy ragadják meg az évi-vezdek óta várt és most elérkezett alkalmat. (Lelk:s éljenzés a jobboldalon.)

(Kettős feladat.)

A magyar nemzet feladata kettős a nemzetiségi kérdésben. Egy részt nem kell szállani a a tulsó hazaellenes tendenciákkal, másrészt a legnagyobb igazságszeretettel kell kezelni a nemzetiségi-ek jogos igényeit. Be kell ismerni pártkülönbség nélkül, mindenkinek, hogy a hivatalos magyar nemzet bizony igen sok

mulasztást követett el ezen a téren. Utal a büntetőjog idevonatkozó fogyatékosaira és a törvény intézkedéseinek kezdetleges végrehajtására. Ezeket a hiányokat segíteni kell.

(Tyukszem-politika.)

A hivatalos nemzetiségi politika eddig a tyukszemrelépés politikája volt. Ezzel a politikával magunknak nem használtunk, a nemzetiségi-eknek nem ártottunk. A nemzetiségi pártok k a súlyos veresége, amelyet a választásokon szenvedtek, meggyengítette a rárt terrorisztikus hajlamait és tagjait közelebb hozta a magyar álláshoz. A magyar nemzetnek ezt a jó hangulatot fel kell használnia, hogy a román nép mérsékelt elemével megkösse az állandó békét. Ha egyéb nem, az a tudat kell, hogy egymásra utaljon, hogy a magyarok is meg a románok is idegen nemzetektől körülvéve, elhagyottan állanak és így egymás barátságosa kétszeresen értékes.

Mihály Tivadar: Ezt mi is tudjuk!

Tisza István: Nincs szebb dolog egy férfira nézve, mintha tudása, gondolatai összhangban vannak cselekményeivel. Miért nem keresi a közbeszólo képviselő ur ezt a harmóniát? (Élénk éljenzés és taps.)

(Történelmi idő.)

Felhívja a nemzetiségi-eket, álljanak elő nyíltan kívánságaikkal, lépjenek be a magyar politikai élet közösségébe, de ne mint nacionalista párt, hanem mint a magyar nemzet hű fiai. A magyar pártokat is arra kéri kapcsoljanak ki minden párt szempontot ennek az óriási fontosságú kérdésnek a tárgyalásából, mert itt mindnyájunk jövőjéről van szó. A magyar kormány pedig halaszthatatlan kötelessége, hogy kezébe vegye a román kérdést, mert nem tehet ennél nagyobb szolgálatot az országnak. Rég volt erre kedvezőbb idő mint most, ezt a történelmi időt üstökénél kell megfogni. (Hosszszantartó éljenzés és taps. A szónokot számosan üdvözik.)

Tisza beszéde után az elnök tíz percere fölfüggesztette az ülést.

Szünet után

Gyórfly Gyula emelkedik szólásra. Eleinte Tisza István beszédével polemizál. Tisza anyyira azivén viseli a nemzetiségi-ek sorsát, a magyar állam függetlensége azonban eszébe se jut. A többség felirati javaslatából hiányzik mindaz, ami az ország jövőjét szolgálja s azért nem fogadja el. Híve az általános választójog-nak egyenlő és titkos alapon.

Gyórfly beszéde után az elnök a vita folytatását a holnapi ülésre tűzte ki.

(Törvényjavaslatok.)

Az ülés vége előtt Lukács László kereskedelemügyi miniszter bejelentette több állami beruházás költségeinek fedezéséről, a kamatozó állami pénztárjegyek beváltásáról és a pénztári készletek kiegészítéséről szóló törvényjavaslatokat.

Az ülés délután két órakor ért véget.

TANÜGY.

(—) Lelkészi vizsgák. Az aradi román püspöki szemináriumban ma délelőtt tartották a teológiai záróvizsgát, Papp János püspök jelenlétében. A vizsgálobizottság tagjai Hamsea Ágoston, Ciorogariu Romulus, Potico temesvári esperes, Popovics György és Beles Vazul voltak. Tizennégy hallgató vizsgázott kitűnő eredménnyel. A régi szokástól eltérőleg, ezidén júliusban tartották meg a vizsgákat, nem mint eddig októberben. Ennek az az oka, mert igen sok egyházközség áll jelenleg pap nélkül, s a kiirt pályázatok is meddők maradtak, mert nincs pap.

Az új egyetemek felállítása.

— Náray-Szabó államtitkár nyilatkozata. —

Távirati tudósítás.

Arad, július 12

A hat egyetem felállításának ügye még sem olyan perfekt dolog, mint azt az első értesülések jelentették. Mára kiderült, hogy maguk az érdekelt városok tudnak a legkevesebbet az egész dologról. Velük ez ügyben még nem tárgyalt a kormány s így nyilvánvaló lett, hogy a tervezet pusztán Demeczky Mihály prozódója, amelyhez még a minisztertanácsnak is lesz egynehány szava. Annyi máris bizonyos, hogy az egyetemek felállítása nem a közl jövő kérdése s sok-sok idő telik el még, amíg a megvalósulás stádiumába lép. E tárgyban ma Náray-Szabó Sándor kultuszminiszteri államtitkár egy hírlapírónak a következőket mondta:

Az új egyetemek ügyét Apponyi Albert gróf volt kultuszminiszter kezdte tanulmányozni. Mikor ő Demeczky Mihályt központi szolgálattételre a miniszteriumba berendelte, megbizta azzal, hogy az egyetemek kérdésében tegyen előterjesztést. Demeczky bemutatta elaborátumát Apponyinak és a minap a jelenlegi kultuszminiszternek, Zichy János grófnak is. Ez a munkálat részben történelmi tradíciók, részben kulturális szempontok alapján hat új egyetemnek felállítását tervezi: Pozsonyban, Kassán, Szegeden, Pécsen, Debrecenben és Temesváron.

— Ez az elaborátum — folytatta Náray-Szabó — hivatalos tárgyalás anyaga még nem volt és így minisztertanácsai előterjesztésre sem érett meg. Az én álláspontom — és tudtommal ez a kultuszminiszteré is — az, hogy új egyetemre kettős szempontból is szükség van. Az egyik az, hogy a budapesti és kolozsvári egyetemek a hallgatók befogadására szűkeknek és eredményes tanításra elégteleneknek bizonyultak. Eppen ezért nem lehet felhozni azt az érvet, hogy az új egyetemre nincs szükség, mert azok szaporítarák a szellemi proletáriust. A diplomás pályákra való tolongás ma is egyre nő és nekünk — s ez a másik szempont — arra kell törekednünk, hogy az egyetemi tanítás mai centralizációját megszüntessük és a vidékre vigyünk egyetemeket, mert csak így teremthetünk kulturális központokat a vidéken is, a mai egészségtelen kulturális állapotok helyébe. Hogy Demeczky elaborátuma az említett hat várost jelöli ki, az még nem jelent végleges döntést az egyetemek elhelyezése tekintetében. Még hosszú tárgyalások szükségesek. Elvi szempontból és költségvetési szempontból egyaránt. Arról természetesen szó sem lehet, hogy egyszerre állítsanak fel az egyetemek, hiszen az egyes helyeken felállítandó akadémiák, illetve főiskolák is csak fokozatosan egészítenének ki az egyetemek nivójára. Tárgyalni kell itt a már meglévő akadémiákkal és az illető városokkal és csak ha ezek a tárgyalások befejeződtek, beszélhetünk konkrét adatokról. A közeljövöben még nem lehet végleges döntést hozni, már csak pénzügyi okokból sem. Hiszen például Demeczky terve a pozsonyi egyetem költségeit hatszáz s egynehány ezer koronára teszi, ennyiből pedig nem lehet egyetemet felállítani. Leghamarabb az 1912-i költségvetésbe lehetne fölvenni az egyetemek céljaira valamelyes összeget. De azért a tárgyalások már őszszel megindulnak az egyes városokkal és az illetékes faktorokkal.

Arra a kérdésre, hogy lesz-e elegendő tanári kar az új egyetemek részére, az államtitkár így válaszolt:

— Attól nem kell tartani, hogy nem lesz

A kormány a tisztviselőkért.

— Mit dolgozik a Ház? —

Távirati tudósítás.

Arad, július 13.

A miniszterelnök teljes bizodalommal tekint a parlament munkássága elé és azt hiszi, hogy az országgyűlés a kormány tervei szerint fogja elvégezni feladatait. Ebből a reményből táplálkozva tett a tisztviselői fizetések rendezésére vonatkozólag fontos nyilatkozatot.

A politikai eseményekről a következőket jelenti tudósítónk:

Minisztertanács.

Budapesti tudósítónk telefonálja: Ma délután öt órakor a miniszterelnöki palotában a kormány valamennyi tagjának részvételével minisztertanács volt. A minisztertanács egyik tárgya a kétfős mandátumokról történt lemondások folytán megüresedett mandátumok betöltése volt, erről azonban semmiféle nyilatkozásra.

A miniszterelnök a tisztviselők fizetésrendezéséről

Budapestről jelentik: Kluen-Héderváry gróf miniszterelnök ma egy újságíró előtt a tisztviselőket, de különösen a postások és tanárok fizetésrendezéséről a következőket mondotta:

— A mutatkozó nyugtalanságot indokolatlannak tartom. Ha a kormány módja volna 1910-ben forma szerint letárgyalatni a javaslatot, akkor is csak december derekán volnánk abban a helyzetben, hogy életbe léptessük. A kormány a jogos és méltányos kívánalmakat teljesíteni óhajtja, de azt igazán senkise kívánhatja, hogy a rendezés visszahatólag 1910. június 1-től történjék.

Arra a kérdésre, hogy mikorra várható az ügy elintézése, a miniszterelnök felelte:

— Részemről, valamint a kormány részéről semmi akadálya nincs, hogy az 1911. évi költségvetési törvény 1911. jan. 1-én végrehajtsa. Az 1911. évi büdztét ősszel le szeretném tárgyalni és így január 1-én a most nyugtalankodó tisztviselők is hozzájuthatnak jogos igényeikhez.

A Ház munkarendje.

Héderváry Károly gróf miniszterelnök egy hírlapíró kérdésére a képviselőház munkarendjéről ma a következő nyilatkozatot tette:

— Ma csak negyedik napja tárgyaljuk a feliratot és azon éppenséggel nem csodáskozom, hogy szép számmal vannak még szólásra föliratkozott szónokok. Végre is az első alkalma ez a parlamentnek, hogy megnyilatkozzék. Ezen a héten mindenestre eltart még a vita, de azt hiszem, legkésőbb a jövő hét végén megkezdheti a Ház a sürgős függő ügyek elintézését. Alig hiszem, hogy az indemnitás vitája széles mederben folyék. Az ellenzékéről megteszik az ellenvetéseket és azután az ujoncjavaslatokra kerül a sor. Meg vagyok győződve arról, hogy a parlament valamennyi tagja sürgős ügynek tekint az ujoncozást és a hadköteles polgárok és családjaik érdekében is áll, hogy az ujoncozason túl legyünk. Ott van azután a romániai kereskedelmi szerződés. Ehhez alkalmasint több agrárius szólal föl, de alig hiszem, hogy a vita sokáig tartana. Végül a népszámlálásról szóló törvényjavaslat tárgyalása következne. Azt hiszem, hogy ezt a sürgős javaslatot is rövidesen elintézzük.

Bármikor érne is véget a parlament tárgyalása, legfőképp hat hetű szünete lenne a Háznak és körülbelül szeptember közepén újra

összeülünk. Akkor a legsürgősebb feladatnak az 1911. évi költségvetés elintézését tartom és az a legerősebb óhajtásom, hogy a pénzügyi bizottság azonnal hozzáfogjon a tárgyaláshoz. Ez ugyanis hetekig tart és közben a delegáció ülészekhetik és elvégezhetik munkájukat.

Mihály Tivadar Tisza beszédéről.

Budapestről jelentik: Mihály Tivadar Tisza István gróf mai parlamenti beszédéről egy újságíró előtt a következőket mondotta:

— Tisza beszéde olaj volt a tüzre. Ameddig lesznek nemzetiségek, addig lesz nemzeti párt is. Ha elismerik azt, hogy a nemzetiségeknek joguk van kulturájuk fejlesztésére, úgy meg kell adni a módot is, hogy szervezkezhessenek nemzeti alapon. Szervezkedés nélkül sem nemzetiség, sem más osztály nem állhatja érdekeit. Tisza az életet ma sem ismeri, különben nem állítaná, hogy a románok gyűlölik a magyarokat. Ha elkéséredés és panasza van, az nem a magyarság, hanem a kormány és közegeinek ténykedése ellen van.

Wekerle mandátuma.

Budapestről jelentik: Politikai körökben az a hír terjedt el ma délelőtt, hogy a kormány és Kossuth párt között a beszercebányai mandátumra vonatkozólag egyezség jött létre. E szerint a kormány átengedi Wekerle Sándornak a beszercebányai mandátumot. Apponyi Albert gróf állítólag megegyezésre jutott a miniszterelnökkel, hogy ha a munkapárt nem állít Wekerlének ellenjelöltet, úgy nem lép fel Petrogalli Oszkár sem, akinek pedig, mint a választás igazolta, sok híve van a kerületben. A miniszterelnök a hírrel szemben kijelentette egy újságíró előtt, hogy ő ígéretet nem tett. Sőt eddig Wekerle se nyilatkozott aziránt, hogy a mandátumot elfogadja-e.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szerda: Amor, a pénzügynök, bohózat.
Csütörtök: A vig özvegy, operett. Felhő Rózi és Kertész Mihály vendégfelléptével.
Péntek: Luxemburg grófja, operett. Felhő Rózi és Kertész Mihály vendégfelléptével.
Szombat: Tilos a csók, operett.
Vasárnap: Délután: Az arany ember, színmű.
Este: Tatárjárás, operett.

Amor a pénzügynök.

(Bohózat 3 felvonásban. Írta: Lores Louis. Fordította: Góth Sándor. Bemutató előadás.)

Szeretném megszavaztatni a mai bemutató előadás publikumát. A szavazást arra kérném, hogy hányan botránkoztak meg az ötletes Amoron? Az eredmény körülbelül az lenne, hogy valamennyien megbotránkoztak és azután lelkére kötötték legjobb ismerőseiknek, hogy el ne mulasszák megnézni Amert a francia disznóságok legkedvesebbikét. Holnap aztán ismét zúfolt ház fog kacagni Amoron és tiszteletre legkevésbé sem méltó társain. De úgy fognak kacagni, hogy világlétükben el nem felejtik azt a malacságot, amin nem kacagni, egyenlő a bornirtsággal. Hiszen nyár van, minden mosolygó színben pompázik, az emberek lelkét nyugodt derű önti el és ilyenkor nagy-képűség volna morálról prédikálni, megbotránkozni még vaskosabb pikantériákon is.

Nem botránkozunk meg, hanem szívesen konstatáljuk, hogy Amor a pénzügynök, alkalmas arra, hogy halálra kacagja magát az ember és szívesen ajánlja embertársainak, hogy nézzék meg a darabot és mulassanak szívből, jóízűen.

Együtt megtett az emberiség érdekében Lores Louis, aki az ötletes darabot írta, megtette mindent Vendrey és Tapolczay arra nézve,

hogy a közönség nevető görcsöket kapjon, ami saját külön művészeink azonban igazán semmivel sem járultak hozzá a sikerhez. Dióssy Nusi szép volt és semmi több, mintha semmi köze sem lett volna a darabhoz. Harmath Józsa fizikailag a színpadon volt, de egyébként távol tartotta magát az eseményektől. A mondami-valóit elpirulta, de el nem mondta. Elvégre, vagy francia bohózatot adnak, vagy szentimentális gyermekmeséket. Emert pirulással, amert pikantériával kell megjátszani. Delly évek óta ma volt a leggyengébb, nem is szólva Polgár lehetetlen figurájáról. Csapán Leóvey és Várnay illeszkedtek bele a bohózat tónusába. Horváth Ilona egy szobaleány négy és félsoros szerepébe is belesült, úgy látszik ez még nehéz művészi feladat neki. Benkőné tulajdonosan rideg anyós és feleség volt.

Milyen öröm, hogy Vendrey és Tapolczay is játszottak a darabban, így legalább mégis bohózat lett Amorból. Az ő feleséges humora mégis nagy sikert hozott a nagyszerű francia darabnak. H. G.

* Amor, a pénzügynök. Holnap kerül színre másodszer ez a pompás, kacagtató francia bohózat a főszerepekben Vendrey Ferencel és Tapolczay Dezsővel.

* Felhő Rózi és Kertész Mihály. Felhő Rózi, Arad régi kedvence és Kertész Mihály csütörtökön lépnek fel először. A vendégek fellépte iránt nagy az érdeklődés. Jegyrendes árakban szerdától kezdve előre válthatók.

* Premiér. Érdekes bemutatóra készül a színház. Komor Gyulának híres gyermekdarabját, a Furfangos tatát tanulja a társulat. A címszerepet Vendrey Ferenc fogja játszani.

* Pálmay Ilka kinevezése. A kultuszminiszter gróf Kinszkyné Pálmay Ilkát a kolozsvári nemzeti színház örökös tagjává nevezte ki. Pálmay Ilka olyan sokat tett a magyar művészetért és annak szolgálatában annyi diadalt aratott, hogy kinevezése kétségtelenül szinte örömmel tölti el az egész magyar közönséget, melynek Pálmay Ilka mindenkor joggal kényeztetett kedvence volt.

* A magyar országgyűlés. Vásárhelyi Ferenc szerkesztésében és kiadásában „A magyar országgyűlés” cím alatt vaskos kötet jelent meg izléses kiállításban, a főrendiház és a képviselőház tagjainak életrajzával. Vásárhelyi a múlt országgyűléséről is adott ki ilyen almanachot; ennek adatait azoknál, akik a törvényhozás tagjai maradtak, most számbavehetően bővítette. A parlamentnek azonban több mint két száz új tagja van és az új képviselők és új főrendek életrajzait az országgyűlés megalakulása után gyűjtötte össze. Hasznos könyv. Olyanok is érdeklődéssel olvashatják, akiknek nevét nem örökíti meg. A Jókai-nyomdában kapható nyolc koronaért.

* A menyei birodalom. A civilizáció hatalmasan döngött az évezredek kultúrával díszes Kína falait. A szomszédos Japán félelmetes nagysága Kína közönyt is megmozgatta és nincs mese az idő, mikor a kínai copf épp azon elavult fogalom lesz, mint a magyar barbárság. Csak legutóbb is járt nálunk egy kínai katonai bizottság, hogy tanulmányozza a modern hadi berendezéseket és nem mulik el hét, hogy más más tanulmányozó ne járna Európában. Az Uránia most mutatja be nagyszerű mozgóképnyelven Kinát, a mai Kinát, a régit, a copfosat, az évezredek kultúráját, melyre néhány évtized múlva nem fogunk ráismerni. Az Uránia csütörtökön pompás új darabot mutat be a fővárosi Uránia műsorából, Hogyan mulatunk? című darab fog nagyszerű szórakozást nyújtani a közönségnek. A darabot remek mozgó és színes vetített képek illusztrálják. 241.

Hogy halt meg Simay bácsi.

(Alomból a halálba. — Beszélgetés a családtagokkal.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 12.

Holnap délután kísérik utolsó útjára Simay Istvánt, Aradvárosának negyed évszázadon át volt iskolafelügyelőjét, a legnépszerűbb régi aradi polgárok egyikét. Simay bá' iránt osztatlan és mély részvét nyilvánul. A pátriarka sok sok jóbarátja és ismerőse mind felkeresi a mélyen sujtott családot, hogy részvétükkel enyhítsék a nagy esapás okozta szomorúságot.

Mi is látogatást tettünk a gyászoló családnál, hogy egyet mást megtudjunk az öreg ur halálának körülményeiről, aki sok száz kilométernyire halt meg ugyan szülővárosától, de úgy halt meg, ahogy régen, ahogy mindig kívánta, ahogy szerette, ahogy megálmodta.

— Ez volt mindig a vágya szegény édesapámnak — mondta Simay István az elhunyt fia, aki lekötelező szíveséggel fogadta munkatársunkat, — ez a nyugodt zajtalan elmulás.

— Ugy szeretnék meghalni, hogy ne is tudjak róla, álomból menjek át a halálba — szokta volt mondani. — És az isteni gondviselés kegyes volt hozzá. Ugy szenderült el, ahogy kívánta.

A halál körülményeiről tudakozódtunk.

— Hétfőn indultunk el Aradról, tegnap mult egy hete, édes apám határozott kívánságára, aki többször volt már Abbáziában és a tengeri fürdő mindenkor jót tett neki. Az idén is már rég óta tervezte ezt az utazást. A télen meghült és hörghurotja felujult. Sokat köhögött, de mindig vigasztalagta magát:

— Abbázia majd kigyógyít. Megléssátok olyan egészséges leszek, mint a makk — mondogatta gyakran és türelmetlenül számolgatta a napokat. Csak pár nap előtt is így szólt Ilonkához, a legidősebb leányához:

— Ilonka fiam úgy vágyom már a tenger mellé. Érzem, tudom, hogy az jót fog tenni nekem.

Kedden este érkezünk meg Fiuméba. Az egész uton nem volt semmi baj atyámmal, jó kedvű volt, tréfálkozott. Fiumében az Európa szállóban háltunk meg, nyugodtan töltötte az éjjelt. Reggel átmentünk Abbáziába. Gyönyörű idő volt és az öreg teli tüdővel szivta a tengeri levegőt.

— Ez kell nekem, ez a jó levegő, — mondogatta.

Abbáziában a Villa Airá-ban vettünk ki lakást. Máskor is ott laktunk. Megebédeltünk és ebéd után szüleim lepihentek. Édes anyám ugy öt óra tájban felébredt és látta, hogy az öreg még alszik. Nem akarta zavarni s csak egy félóra mulva szólt oda neki:

— Pista alszol?

Mikor semmi választ nem kapott, odalépett az ágyhoz és akkor látta megrendülve, hogy szegény édesapám örökre elszenderült. Minden kin, minden szenvedés nélkül távozott el erről a világról.

Az abbáziai plébános beszéltelte, — épp a beszéltetés napján töltötte be 77-ik évét — aztán vonatra tettük a koporsót és hazahoztuk. Még egy kis útja van hátra, holnap délután aztán örökre nyugodtan alhat.

Simay Istvánt holnap délután három óra kor temetik a felső-temető halottas házából.

A következő sorokat kaptuk:

Kérem! Az „A. V. T. E.” tagjait, valamint Aradváros összes tanítóit, ovóit felkérem, hogy érdemekben gazdag első elnökünk és volt iskolafelügyelőnk: Simay Istvánnak megadandó végtisztes-

ségen testületileg megjelenni sziveskedjenek. A gyászszertartás szerdán d. u. 5 órakor a felső-temetői halottasháznál fog megtartatni. Kovács Vince egyesületi elnök.

Egyetemet Aradnak.

— Beszélgetés Varjassy polgármesterrel. —
A törvényhatóság akciója. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 12

Abból az erős kulturális versengésből, amely a vidéki nagy városok között az egyetem elnyerése érdekében megindult, rövid időn belül Arad is kiveszi az őt megillető részt. A város szellemi és gazdasági életének irányítói átláták ennek a kérdésnek óriási horderejét és minden lehető elfognak követni, a vidéken felállítandó főiskolából Aradnak is jusson. Erre garancia Varjassy Lajos polgármesternek nemcsak előttünk tett kijelentése, hanem egyénisége és eddigi működése, amellyel bizonyosságot tett arról, hogy Arad érdekeiért szívós kitartással küzd.

Arad újabb akcióba lépéséhez, Nemess Zsigmond orsz. képviselő, aradi ügyvéd adta meg az első impulzust. Nemess kijelentette, hogy a szerdai városi közgyűlésen napirend előtt szévá teszi az egyetem kérdését és indítványozza, hogy Arad is kezdje meg az új akciót.

— Demezky Mihály tervezete, amelylyel Aradot kiakarja semmizni — mondta Nemess — még nem zárja ki azt, hogyha kellő energiával forszírozzuk az aradi főiskolát, hát meg ne kapjuk. Tudom, odafönt most olyan a hangulat, hogy Arad elhanyagolt érdekeiért sok segítő kéz áll rendelkezésünkre.

Varjassy Lajos polgármester ma este érkezett haza a fővárosból. Kérdést intéztünk hozzá az egyetem ügyében s tudomására adtuk Nemess tervét.

— Még nem érintkeztem Nemessel — mondta. — *En mindenesetre helyeslem az akció megindítását.* Itt egyelőre nem részletezhető okoknál fogva, azt hiszem jogi fakultásra nem tarthatunk igényt, teljes egyetem elnyeréséért pedig nem vehetjük föl a versenyt ama városokkal, amelyek anyagi viszonyaiknál fogva horribilis áldozatokat hozhatnak. *Hanem a műegyetemre igenis reflektálunk.* Arra ezen jogcímünk van és már az előbbi kormánynál is tettük célzást arra, hogy Arad műegyetemet kapjon. Erre mi titokban számítottunk is.

— A Weitzer és a Spitzer-hagyaték felhasználható-e erre a célra? — kérdeztük.

— A Spitzer hagyaték nem, de a Weitzer örökség igen. Azt hiszem ez ellen a miniszteriumnak se volna kifogása, mert a műegyetem is a magasabb ipari érdekeket szolgálja.

GYÁSZROVAT.

Temetés. Kovalik Péter, az öngyilkos aradi postatisztnak temetése holnap délután fél négy órakor lesz a felső-temető halottas házából. Kovalik, aki tegnap délelőtt a Pannónia-szálloda egyik szobájában lőtte magát agyon, szüleire irt levelében mondja el tettének okát. A halált kereste — ugymond — mert szülei ellenezték, hogy 22 éves korában nőül vegye azt, akit ő szeretett és aki őt is szerette. Ugyanigy irt menyasszonyának, Schnikal Ilonának, máriaradnai urleánynak is.

Magyar protestánsok forrongása.

— A Borromens enciklika a Házban. —

Távtrati tudósítás.

Arad, július 12

Várossy Gyula kalocsai érsek pásztorlevele a magyar politikai körök nyugalmát felzavarta. A Borromens enciklika kihirdetése komoly nehézségeket okoz a kormánynak.

A pápa hirhedi körlevele igen súlyos sérelme a protestánsoknak. X. Pius felmagasztalja a milánói érseket, a szentté avatott Borromens Károly grófot halálának négy századik évfordulója alkalmából azért, mert üldözte és máglyán égette meg a német protestánsokat, a kiket a pápai enciklika a pokol fajzatjának tart, mert csak a hasuk érdekei kedvéért lázadtak fel az egyház ellen. Különösen a német protestáns fejedelmek ellen szórt villákat a pápa, akiket azzal vádolt meg, hogy az egyház birtokainak elrablásáért áltak a reformációs mozgalmak élére.

Hédervary miniszterelnök megnyugtató nyilatkozata után holnap a parlamentben fognak elhangzani a válaszok a kalocsai érsek tetteire. A parlament folyosóin ma is élénken tárgyalták a magyar protestánsok sérelmét és Zsilinszky Mihály, továbbá Tisza István gróf és Bánffy Dezso tanácskoztak ez ügyben a miniszterelnökkel.

Eredetileg az volt a terv, hogy a mai ülésen napirend előtti felszólalással intézik el a kínos ügyet, de a tanácskozások után abban állapodtak meg, hogy Zsilinszky Mihály interpellációt jegyez be a szerdai ülésre.

Budapesti tudósítónk jelenti: Zichy János gróf kultuszminiszter a borromei enciklika ügyében a következőket mondta egy ujságírónak:

— Hivatalosan nincs tudomásom az enciklika kihirdetéséről. Ha valóban megtörtént, őszintén sajnálom az esetet. Mindig gondom volt a felekezeti békére és iparkodni fogok minden erőmmel, azt a jövőben is fentartani. Ha igaz az, amit hallok, hogy a közzététel ideje a német konfliktust megelőzte, akkor nyilvánvaló, hogy semmiféle agresszív szándék nem volt benne. Különben is őszinteségnyilatkozatából, amelyet ő a nemzet birodalmi kormánynak tett, kivilágott, hogy őszintesége is sajnálja azt a hatást, amelyet az enciklika a protestánsok körében előidézett.

Zsilinszky Mihály, aki a Ház holnapi ülésén interpellálni fog ez ügyben, a következőket mondotta:

— Én beszéltem a miniszterelnök urral és holnap mindenesetre be fogom terjeszteni interpellációmát. Hadd jöjjön a magyarázat, a minek jönnie kell!

Itt említjük meg, hogy a kormány ma délután hat órakor a borromei enciklika tárgyában minisztertanácsot tartott.

Éjjel jelenti tudósítónk: A munkapárti körben ma este az a hír terjedt el, hogy Zsilinszky Mihály elállott a borromei enciklika tárgyában tervezett interpellációjától. A pártban azonban úgy hallatszott, hogy az interpelláció ennek dacára is meg fog történni, mert ha a hír igaz, úgy a párt egyik katolikus tagja fogja az interpellációt előterjeszteni.

ELŐPATAKI GYÓGYVIZ

páratlan gyógyszer gyomor-, vese-, lép-, máj és epe-betegségeknek.

Aradon képviselő és nagybani raktár: Kardos Miklós, telefon 647. Kapható Daimel Lajos, telefon 98. Dürr Kocsárd, telefon 130. Éles Ármin, telefon 44. Färbar Lajos és Testvére, telefon 811. Nagy Farkas, telefon 288. Erenfeld Ignác stb. cégeknek és minden jobb vend. glöben és kávéházban.

Kérje csak a valódi

Kaiser Borax

kiváló tolett szert.

Százezer családnál használatban.

A bőrt puhává, fehérré és egyben ellenállóképesé teszi a kellemetlen időjárás ellen. Csakis a vörös 15, 30 és 75 filléres dobozokban. Valódi Kaiser Borax-Szaepan 80 fill. Tois-szappan 40 fill.

GOTTLIEB VOITH Wien III/1

Mindenütt kapható. 2891

Egy ügyes

segéd

a rőfös és fonalaru szakmából felvétetik.

Kivántatik a magyar, német és román nyelv.

Wohlberg Lipót,
Arad. 2705

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmeghízhatóbbak ajánlva.

OLLA

Gummi kapszula készítmény
A tudomány mai állása szerint legbizonyított legjobb létező
GUMMI ÖSSZES

Kapható minden gyógy-szertárban és drogériákban.

555

Követelje azonban, hogy a csatlakozó bennük csakis OLLA-t adjon. — Az előírt hatáshoz elengedhetetlenül szükséges az eredeti propagandák reklámot ingyen kaptak az OLLA gummi kapszula mellett. —
Raktár Aradon: Hársu Nester, Rosonyay Matyas, Vajtek Kálmán.

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmeghízhatóbbak ajánlva. Ár a dobozokért 4, 6, 8, 10 korona.

ALGYÓGY 365 méter a tenger színe felett.

vasas-kénes, Erdély egyedüli 34° természetes hévízü gyógyfürdője és klimatikus üdülőhely.

Hatásos gyógyerejű vize kitűnően javaltatik: Belsőleg mint ivógyógyászat, egymagában vagy különböző hozzávalókkal:

1. Gyomor, bél, máj és epehólyag, sárgaság, epekövek.
2. Vesekek, hólyagbántalmaknál.
3. Izomszűz és ízületi gyulladásoknál, továbbá az ezen bántalmaknál visszamaradt ízületi merevségeknél.
4. Különböző idegbántalmak kapcsán fellépő bénulások, csont és csont-hártyaloboknál, csonttörések eseteiben.
5. Bőrbántalmaknál, idült viszketéseknél, alszárfekélyeknél, idült lezadványok felszívását siettető esetekben.
6. Női ivarszervek betegségeinél, méh- és méhszövetközötti loboknál, hószámi zavaroknál.
7. A vérképződés gyarapítására és véralkatjavítására (anemia, chlorosis)

Mint klimatikus gyógyhely kiválóan alkalmas:

8. Lábadozók (reconvalescensek) részére, továbbá
  9. Táplálkozási zavarokban szenvedők részére, ilyenek vérszegénység, fejfájás, görvélykor.
  10. Az algyógyi vasas-láp pedig kitűnő sikerrel használtatik minden esetben, a hol a vért a belső szervektől tartósan el kell vezetni.
- Lakás, kellemes és a kor igényeinek megfelelően berendezett szobák napi 1.60 kor.-tól 4 kor.
- Pansio, lakás, étkezés személyenként napi 5 korona. Izraeliták részére szigorúan felügyelt rituális konyha.
- Gyönyörű kirándulóhelyek, feis. g-s természeti panorámák, kitűnő állandó cigányzene.
- Vasutállomása gyorsvonatok megállóhelye Szászváros, személyvonatok megállója Romosz Algyógyfürdő, honnan kényelmes társaskocsi közlekedés van fenntartva. 2284
- Prospektussal és felvilágosítással készséggel szolgál a fürdőkezelőség, Algyógyfürdő.

Modern, szolid

jégszekrények

hentesek, mészárosok, vendéglősök és magánháztartások részére legjutányosabban szereshetők be

Husserl Manó

jégszekrénygyárban

Arad, Szt.-Pál-u. 11. Telefon 348.

Különlegesség

össeség és lényegében sörkímélő szekrényekben

Akar nőülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok, törvénytelen gyermekkel, testi hibával stb.) 5—500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland. 678

1462—910. sz. A béli járás főszolgabírájától.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Alulírott főszolgabíró, mint a bél-, t.-káránd—hatászéllí vicinális közut elnöke a nevezett ut 3100 km.-nél építendő 70 m. nyílású, egy járatu, kőalépitményű vasgerenda hosszartóshid építési munkalatainak biztosítása céljából, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A versenytárgyalás 1910. évi augusztus hó 6-án, d. e. 11 órakor alulírott főszolgabíró hivatalában Bél községben tartatik meg; a szabályszerűen kiállított „Ajánlat a Bajka patak hidra” jelzéssel ellátott, pecséttel lezárt borítékban elhelyezett ajánlat fent jelzett határidőig, alulírott főszolgabíróhoz adandó be.

Az ajánlathoz 230 kor. készpénznek, vagy óvadékképes értékpapirnak bármely adóhivatalnál történt letételét igazoló nyugta hivatalos másolata csatolandó.

A szóban forgó munkalatra vonatkozó iratok alólírott főszolgabíró, vagy a vicinális közuti mérnök hivatalában (Nagyvárad megyeháza) megtekinthetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak, alólírott főszolgabíró tartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között, az ajánlott árakra tekintet nélkül, szabadon választhasson.

A vállalati összeg 1/3 része a munka átadásánál, 2/3 része az 1910. év folyamán lesz 6% esedékes kamattal kifizetve. Ugy az építkezés, illetve a munka teljesítése mint a versenytárgyalási eljárás tekintetében a 83000—907. B. M. sz. közszállítási szabályrendelet rendelkezései irányadóak.

Bél, 1910. július hó 11-én.
2699 Ertsey, főszolgabíró.

PETROSAFROL

Bevált készítmény a hajnövés előmozdítására, a fejbőr erősítésére, hajhullás és korpaképződés megakadályozására.

A Petrosafroltól a haj selyempuha, rugganyos lesz.

ÁRA 1 KORONA.

6 üveget ingyen láda és csomagolásban bérmentve küld

FÖLDES KELEMEN

gyógyszertára ARAD.

Minden üveghez részletes utmutatás van mellékelve miként használandó e készítmény és miként ápoljuk hajunkat, hogy az egészséges szép s tömör legyen.

A készítmény ártalmatlanságáért teljes garanciát vállalunk.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Rézkénpor,

kénporfuvó, „Jövő“ kézi- és Vermorel-permetezők. Kovács Soma és Társánál, Aradon. 6751

Eladó ház,

melyben jóforgalmu üzlet, koresma italméréssel és trafikengedéllyel van, eladó. Évi tiszta jövedelem 4000 korona, értekezhetni Dirlea György kereskedőnél Laáz, u p. Dézna. 2698

Lippán,

a fő-utca legforgalmasabb helyén pékműhely és üzlethelyiség azonnal kiadó. Bővebbet özv. Weisz Rózánál, Lippán. 2697

Motoros cséplőkészlet

6 lóerejű Ruston cséplővel, üzemképes, keveset használt, kedvezően Kovács Soma és Társánál, Arad. 6751

Üzletáthelyezés.

Elsőle János Koronás Árnháza Arad, Forrai-utca Gr. Hunyady-féle palotába helyeztetett át. 2874

Ügyes kártyos

olcsón ajánlkozik házakhoz dolgozni ugy helyben, mint vidékre. Stáhl M., Bercsényi Miklós-utca 32. sz. 2657

Egy gázszter

csövekkel eladó. — Weixelbaum András borbély, Hal-tér 1. szám. 2706

Fűkaszálokat, acélgereblyéket,

tárcaáboronákat szállít azonnal Kovács Soma és Társá Arad, gépuvar. 6761

Kiadó

Mosóczy-telepen Dugonics-utca 20. egy mézárós és hentes-üzlet. Bővebbet ugyanott. 2655

Kovaszinon

egy kis hold termőképes szőlő eladó. Bővebbet Sarkad, Választó-utca 28. 2673

Eladó

egy éves vajgyár berendezés 20% engedménnyel. Pollák Lipótnál, Főnlak. 2681

Olcsó pénz

közvetit tisztviselő-, váltó- és jelzálog-kölcsönökre, továbbá minden elfogadható érték 70%-áig. Weber Károly bankbizományos, Világos. Telefon szám 20. 2478

Jrodai kisasszonyt

keres Bettelheim K. utóda gőzmosó intézet Aulich Lajos-u 2. 2711

Modern garcon lakás

mely 2 szobából, előszobából és fürdőszobából áll, (teljesen különálló ház) november 1-re kiadó Révay-utca 9 szám alatt. Értekezni lehet az udvarban. 2682

Lampion, Confetti

legolcsóbb árban. Crépe papírok a legdivatosabb színekben. Nyári Divatalbum 60 fillér Ingusz I. és Fla könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. Telefon 517. 167

Kész talicskák

nagyban és kicsinyben, vasalva vagy anélkül olcsón kaphatók. Viszont elárúsítók kedvezményben részesülnek. Geiszel jármű- és faragványár Miksa-utca 2—8. 2505

A cigarettázik

használjon Progress szivarkatüvelyt, 100 drb. 26 fill. 1000 drb. K. 240. Egyedül kapható Ingusz I. és Fla könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 1651

A nyaraló és fürdőző

közönség figyelmébe ajánlom 90 ezer kötetes kölcsönkönyvtáramat. — 80.000 kötetes zenekölcsönző intézet — Confetti és lampionok legjutányosabb forrása. — Olcsóságok levélpapíroshan. Üzleti könyvek: Strazzák stb. nagy raktára. — Irodai kellékek és írószerekben különlegességek. — Antiquarium. Kerpel Izsó könyvkereskedése Aradon. Telefon 385. sz. 525

Modern emeleti

erkélyes lakás

Boros Béni-tér 22. sz. házban

azonnal kiadó.

A lakás 3 utcai szobából, előszoba, fürdőszoba és kényelmes mellékhelyiségekből áll, vízvezetékekkel és vilányvilágítással berendezve. 2704

Értekezhetni lehet a

Goldschmidt Mihály

cégnél.

218—1910. vhtó szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1910. évi 7958. számú végzése következtében dr. Dénes Jahab buttyini ügyvéd által képviselt Gurahonci takarékpénztár r. t. javára 300 kor. s járulékal erejéig 1910. évi ápril hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 810 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tehén, borju, sertések és melléképületek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagybuttyini kir. járásbíró 1910. évi V. 124/2. sz. végzése folytán 300 korona tőkekövetelés, ennek 1910. évi január hó 20. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váló díj és eddig összesen 99 kor. 79 fillérben bírólággal már megállapított költségek erejéig Almáson 244. és 166. sz. háznál leendő megtartására 1910. évi július hó 16. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagybuttyin, 1910. évi június hó 30. napján.

Walder Izsó

kir. jbir. végrehajtó.

2701

Azonnal tűz! Azonnal világosság! Patent tüszerszám!

Nem kell gyufa

Nincsen hiba.

az egyedül valóban jó és praktikus gyújtószerszám, egyben világító eszköz „Imperator” lovag Auer v. Welsbach patentje. Félkézzel könnyen kezelhető. — Ára 3 korona bérmentve. Előzetes fizetés vagy utánvét mellett. I. Wiener Allgem. Versand. aus. THEODOR ILLEK Wien I. Postgasse 11/9. s. 6874

Alkalmi vételek és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobbra és ékszertárára

Deutsch Izidor

óras és ékszerész 2104 Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműk, gyémánt és Brilláns tárgyak a legmagasabb árban megvételre vagy más tárgyra átcsereztetnek TELEFON 438 TELEFON 438.

Használt

ó l o m

megvételre keresetlik

Képviselek-

nek, akik jövedelmüket megnagyobbítani óhajtják, alkalom kínálkozik egy elsőrendű nagy gyárcég számára, magas jutalék mellett 6766

utazó képviselői

minőségben, tevékenykedhetni. Érdeklődők forduljanak Part igazgatóhoz, aki csütörtökön e hó 14-én Aradon időzik és a Központi szállodában d. e. 9—12 ig és d. u. 2—4-ig fogad. Csakis oly urak jelentkezzenek, akik a magyar és német nyelvet tökéletesen beszélik.

Nem kell reklám!

Mert mindenki tudja, hogy a

Aradinyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

temesvári ernyőgyár raktárában legolcsóbban szeresheti be 2254

ernyő és fűző szükségletét.

Javitások olcsón és pontosan eszközöltetnek. Arad, Központi szálló mellett. (Andrassy-tér 20.) Varga D. Dani.

Nyomatott Berger és Wirth budapesti festékgyáranak festékével.